

Natuurtoets 't Zand

Toetsing aan de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 17 november 2009

Verantwoording

Titel : Natuurtoets 't Zand
Subtitel : Toetsing aan de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer : 238238
Referentienummer : 315120
Revisie : --
Datum : 17 november 2009

Auteur(s) : M. Kolen
E-mail adres : marloes.kolen@grontmij.nl
Gecontroleerd door : A. Makkinga
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : R. Krom
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 547 57 50
noordwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Leeswijzer	5
2	Beschrijving plangebied	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3	Vigerend natuurbeleid plangebied	7
3.1	Inleiding.....	7
3.2	Natuurbeschermingswet en habitatrichtlijn	7
3.3	Nota Ruimte	7
3.4	Flora- en faunawet.....	8
4	Aanwezigheid beschermde natuurwaarden.....	10
4.1	Inleiding.....	10
4.2	Flora	10
4.3	Fauna	10
5	Effectanalyse	12
5.1	Inleiding.....	12
5.2	Voorgenomen activiteiten	12
5.3	Vernietiging	12
5.4	Verstoring.....	12
5.5	Verdroging.....	12
5.6	Verontreiniging	12
5.7	Versnippering	12
6	Conclusie en aanbevelingen.....	13
6.1	Inleiding.....	13
6.2	Natuurbeschermingswet	13
6.3	Flora- en faunawet	13
6.4	Ecologische hoofdstructuur.....	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In de Gemeente Zijpe ligt 't Zand. Op de huidige locatie van een school wordt woningbouw met de bijbehorende parkeervoorzieningen ontwikkeld. In het kader van deze ontwikkeling is een natuurtoets uitgevoerd.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. De toetsing vindt plaats aan de hand van de volgende wet- en regelgeving:

- Natuurbeschermingswet 1998;
- Flora- en faunawet;
- Nota Ruimte.

Indien effecten op beschermde natuurwaarden worden verwacht, dient hiervoor mogelijk onthefing c.q. vergunning te worden aangevraagd. Daarbij is in sommige gevallen compensatie aan de orde.

Figuur 1. Ligging van de woningbouwlocatie in 't Zand.

1.2 Leeswijzer

In het onderzoek zijn de volgende stappen doorlopen:

1. inventarisatie natuurwaarden;
2. analyse van de effecten en mitigerende maatregelen;
3. toetsing van de effecten aan het natuurbeschermingskader;
4. conclusie, vervolgpcedures en aanbevelingen.

2 Beschrijving plangebied

2.1 Inleiding

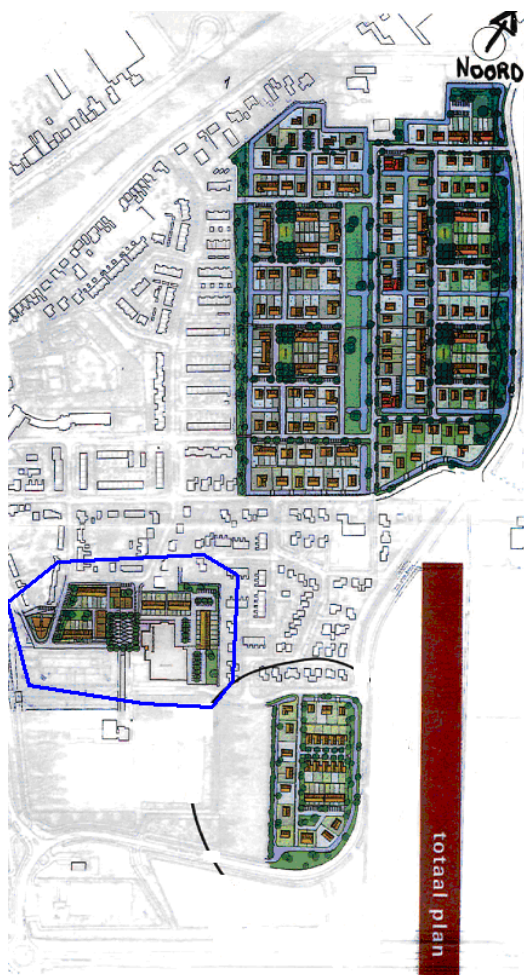
Het plangebied betreft een grasland. Rondom het grasland liggen watergangen (kavelsloten). In figuur 2 staan enkele indrukken van het plangebied weergegeven.

PM

Figuur 2 Indrukken van het plangebied in 't Zand waar woningbouwontwikkeling is gepland.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Bij 't Zand is een ontwikkeling voorzien. Er worden namelijk woningen en toegangswegen aangelegd. In figuur 3 is een plattegrond van de ontwikkeling weergegeven. De natuurtoets betreft alleen het omcirkelde deel (figuur 3).

Figuur 3. Ligging van de toekomstige woningbouwlocatie 't Zand.

3 Vigerend natuurbeleid plangebied

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een algemene toelichting gegeven op het relevante natuur- en soortenbeleid en het specifiek voor het plangebied geldende gebiedenbeleid. Het betreft met name:

- Natuurbeschermingswet 1998;
- Flora- en faunawet;
- Nota Ruimte (SGR).

Voor de gebieden in de ecologische hoofdstructuur (EHS) is de bescherming primair geregeld in de Nota Ruimte. Daarnaast wordt het provinciale beleid in beschouwing genomen wat betreft de provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS).

3.2 Natuurbeschermingswet en habitatrictlijn

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. In de Natuurbeschermingswet 1998 is de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, naast de bescherming van de Beschermden en Staatsnatuurmonumenten. De individuele soortenbescherming van de Habitat- en Vogelrichtlijn is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Europese Habitatrictlijn richt zich op de bescherming van habitattypen (natuurtypen) waarvoor Europa op wereldschaal een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. In dit kader zijn voor de Habitatrictlijn Speciale Beschermingszones (SBZ) aangemeld voor bijzondere habitats en/of bijzondere planten- en diersoorten. Als deze SBZ's worden aangewezen door Brussel dan vallen ze onder de Natuurbeschermingswet 1998, tot die tijd heeft de Habitatrictlijn rechtstreekse werking.

Er liggen drie Natuurbeschermingswetgebieden in de omgeving van het plangebied. Het gaat hierbij om Duinen Den Helder-Callantsoog, Zwanenwater en Duinen Zwanenwater en Pettemerduinen. Deze gebieden liggen echter op ruime afstand van het plangebied. Het is niet waarschijnlijk dat ze worden beïnvloed door de ontwikkeling van het plangebied. Nadere toetsing is dan ook niet aan de orde.

3.3 Nota Ruimte

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van de Ecologische hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

In figuur 3 is de ligging van de provinciale ecologische hoofdstructuur in Noord-Holland weergegeven ter hoogte van het plangebied.

De planlocatie zelf ligt niet in een gebied dat valt onder een ecologische verbindingzone. Aan de noordkant van het Zand ligt een ecologische verbindingzone en een robuuste verbindingzone.

Het is niet waarschijnlijk dat deze zones worden aangetast door de woningbouwontwikkeling. Doordat de ontwikkeling op kleine schaal plaats vindt aan de zuidzijde van het 't Zand en de verbindingzone en de robuuste verbinding aan de noordzijde zijn gelegen. Nadere toetsing in dit kader is daarom niet aan de orde.

Figuur 3. Ligging van de Provinciale ecologische hoofdstructuur in de kop van Noord-Holland ter hoogte van het plangebied.

3.4 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze is gericht op de bescherming van individuele soorten op nationaal niveau. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Op 23 februari 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd. Vanaf dit moment zijn de beschermde soorten verdeeld in drie categorieën.

1. Algemene soorten

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor algemene soorten een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.

2. Overige soorten

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).

3. Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets:

- 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Zonder een gedragscode valt ontheffing voor opzettelijke verstoring van vogels onder de tweede categorie (lichte toets). De ontheffing voor het doden, verwonden, vangen en met het oog hierop opsporen, voor het vernielen en beschadigen van nesten, holen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels en voor het rapen, vernielen en beschadigen van eieren, valt onder categorie drie (de zware toets).

4 Aanwezigheid beschermde natuurwaarden

4.1 Inleiding

Door middel van een inventarisatie van bestaande flora- en faunagegevens, aangevuld met een veldbezoek is inzicht verkregen in de beschermde natuurwaarden die in het plangebied aanwezig zijn. Hierbij is met name gekeken naar de beschermde soorten. Dit zijn de soorten waarmee in de planvorming rekening moet worden gehouden.

Via het Natuurloket is een overzicht van beschikbare gegevens geraadpleegd van het kilometerhokken waarin de locatie zich bevindt. Het Natuurloket coördineert voor een groot deel de gegevensverstrekking van de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF), waarin de diverse gegevensverzamelende organisatie samenwerken. Er zijn gegevens van vaatplanten, zoogdieren, broedvogels, watervogels, dagvlinders, nachtvlinders en overige ongewervelden beschikbaar van het km-hok waarin het plangebied is gelegen. De volledigheid van deze gegevens varieert van slecht tot goed. De gegevens zijn alleen per kilometerhok beschikbaar en niet op een gedetailleerder niveau. Hierdoor is het niet duidelijk of de waargenomen soorten zich ook daadwerkelijk in het plangebied bevinden. De gegevens zijn om deze redenen niet opgevraagd bij het Natuurloket.

Om inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden is door een ecooloog van Grontmij op 17 oktober 2007 een veldbezoek gebracht met als doel een indruk te krijgen van de actuele en potentiële natuurwaarden.

4.2 Flora

Het terrein dat is bezocht, bestaat uit wegen, voetpaden, een school, parkeervoorzieningen en dergelijke ook zijn er enkele groenvoorzieningen. Deze liggen aan de randen er is geen open water in het gebied aanwezig.

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen op het terrein. Uit de gegevens van het Natuurloket komt naar voren dat er een beschermde plantensoort in het gebied voorkomt van bijlage 1 van de Flora- en faunawet. Dit is waarschijnlijk de zwanebloem die in de watergangen voorkomt die in de buurt van het plangebied zijn gelegen.

4.3 Fauna

Vogels

Inventarisatiegegevens van het voorkomen van broedvogels in de huidige situatie zijn bekend bij het Natuurloket. Het is mogelijk dat in de bomen die voorkomen aan de rand van het plangebied en in de dakgoten vogels broeden als de huismus en de spreeuw.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Uit de atlas van de Nederlandse zoogdieren blijkt dat de egel, mol, meervleermuis, dwergvleermuis, laatvlieger, vos, hermelijn, wezel, bunzing, woelrat, bruine rat en huismus mogelijk in het plangebied en omgeving voorkomen.

Het gebied is ongeschikt als trekroute voor vleermuizen. Er zijn namelijk geen lijnelementen aanwezig. Ook ligt het gebied in de bestaande bebouwing van 't Zand. Uit de brochure 'Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Holland' van de Provincie Noord-Holland uit 1992, komt naar voren dat er geen bekende kolonies van vleermuizen in de buurt van het plangebied voorkomen.

Amfibieën, reptielen en vissen

In het plangebied geen open water aanwezig. Het is mogelijk dat algemene amfibiesoorten als gewone pad en bruine kikker in het plangebied voorkomen.

Uit de brochure 'Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Holland' van de Provincie Noord-Holland uit 1992 en uit de atlas van de Nederlandse amfibieën en reptielen, blijkt dat de rugstreeppad zich waarschijnlijk in de omgeving van het plangebied bevindt. Deze soort komt met name voor in zandige milieus, zoals opgespoten terreinen. Het is niet waarschijnlijk dat de soort momenteel in het plangebied voorkomt. Het is echter wel mogelijk dat wanneer het terrein braakt ligt de rugstreeppad het gebied gaat koloniseren.

Het voorkomen van reptielen in de omgeving van het plangebied is niet waarschijnlijk vanwege de ongeschiktheid van de voorkomende habitats dan wel de verspreiding in Nederland.

Dagvlinders en libellen

Inventarisatiegegevens van het voorkomen van dagvlinders in de huidige situatie zijn bekend bij het Natuurloket. In het betreffende kilometerhok komen geen Rode Lijst soorten voor en geen soorten die op bijlage 2/3 van de Flora en Faunawet staan. Gezien de aard van de begroeiing wordt het voorkomen van dagvlinders en libellen beperkt tot algemene niet-beschermde soorten als koolwitje, kleine vos, dagpauwoog en atalanta. Dit blijkt ook uit de atlas voor de Nederlandse dagvlinders.

5 Effectanalyse

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke effecten de geplande woningbouw naar verwachting heeft op de aanwezige beschermde soorten en gebieden. De effecten van de voorgenomen activiteit worden getoetst aan de criteria vernietiging, verstoring, verdroging, verontreiniging en versnippering.

5.2 Voorgenomen activiteiten

De werkzaamheden die worden uitgevoerd zijn:

- slopen van de huidige bebouwing;
- het bouwrijpmaken van het terrein;
- bouwen van woningen;
- de aanleg van parkeervoorzieningen en toegangswegen.

5.3 Vernietiging

Permanente vernietiging treedt op in het plangebied, doordat in het gebied de huidige schoollocatie wordt omgezet tot woningbouw. Potentiële broedplaatsen van o.a. de huismus kunnen hierdoor verdwijnen. In de toekomstige situatie komen deze broedplaatsen weer terug.

5.4 Verstoring

Verstoring treedt op tijdens de sloop van de bebouwing, de aanleg van de woningen en parkeervoorzieningen en tijdens de overige werkzaamheden. Mobiele soorten als zoogdieren, vogels en amfibieën zullen tijdens de aanlegfase het werkterrein deels ontvluchten. Omdat de mogelijk aanwezige soorten weinig kritisch zijn en er voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn, is de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in het geding.

Als werkzaamheden in het broedseizoen van de vogels plaatsvinden dan worden mogelijk broedende vogels verstoord, die in of in de omgeving van het plangebied broeden.

5.5 Verdroging

In het plangebied komen geen grondwatergebonden natuurwaarden voor. Nadere toetsing in dit kader is dan ook niet aan de orde.

5.6 Verontreiniging

Verontreiniging is niet aan de orde, er van uitgaande dat eventuele afvalstromen op een milieutechnisch verantwoorde wijze worden afgevoerd.

5.7 Versnippering

Versnippering is niet aan de orde. De locatie is gelegen in de bebouwde kom, van een bestaand dorp. Er worden geen gebieden met natuurwaarden versnipperd door deze activiteit.

6 Conclusie en aanbevelingen

6.1 Inleiding

In het voorliggende onderzoek zijn de effecten van de voorgenomen ingreep getoetst aan het beleid, wet- en regelgeving in het kader van de natuurbescherming. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de noodzakelijke procedures zijn en of het noodzakelijk is om ontheffing aan te vragen en mitigerende en/of compenserende maatregelen te nemen.

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen in het plangebied zelf die de schadelijke effecten van het plan op de aanwezige beschermde natuurwaarden moeten verminderen. Indien mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om de schadelijke effecten te kunnen opheffen, is compensatie aan de orde.

6.2 Natuurbeschermingswet

Er ligt geen Natuurbeschermingswetgebied binnen de beïnvloedingssfeer van het plangebied. Verdere procedures zijn in dit kader dan ook niet aan de orde.

6.3 Flora- en faunawet

Uit de voorliggende hoofdstukken blijkt dat er geen soorten voorkomen in het plangebied die beschermd zijn onder Flora- en faunawet bijlage 2/3, met uitzondering van broedvogels.

Met betrekking tot broedvogels is het noodzakelijk om versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, tenzij er geen broedvogels in het plangebied aanwezig zijn. Het broedseizoen is per soort verschillend maar over het algemeen wordt de periode van 15 maart – 15 juli aangehouden.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Dit betekent in ieder geval het verjagen of wegvangen van dieren voor de start van de werkzaamheden, waarbij zorg wordt gedragen voor uitwijkmogelijkheden

6.4 Ecologische hoofdstructuur

Er is geen (P)EHS gebied gelegen binnen de beïnvloedingssfeer van het plangebied. Nadere procedures in dit kader zijn dan ook niet aan de orde.